

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 13Csp/76/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8323203562
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Lacová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2024:8323203562.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné, sudkyňou: JUDr. Lucia Lacová, v spore žalobcu: A. XXXX, B., so sídlom kancelárie C. D. X, XXX XX E., zapísaná v Zozname správcov MS SR pod zn. č. 2009 ako správa úpadcu F., a. s. v konkurze, so sídlom G. D. X/X, XXX XX E. - H., IČO: XX XXX XXX, právne zastúpený advokátskou spoločnosťou: VIVID LEGAL, s.r.o., so sídlom Plynárska č. 7/A, 821 09 Bratislava - Ružinov, IČO: 36 807 915, proti žalovanej 1/: I. G., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX B. D. XXX, a žalovanému 2/: J. G., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX B. D. XXX, obaja právne zastúpení Občianskym združením Právna pomoc poškodeným, so sídlom I. B. D. XX, XXX XX K., IČO: XX XXX XXX, v konaní o zaplatenie 1.070,67 Eur s prísl., o zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 251,14 Eur a o vzájomnej žalobe žalovaných voči žalobcovi o určenie zmluvy za bezúročnú a bez poplatkov a vydanie bezdôvodného obohatenia, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu žalobcu o zaplatenie 1.070,67 Eur s prísl. **z a m i e t a.**

II. Súd v tejto časti konania žalovaným 1/ a 2/ **p r i z n á v a** nárok na náhradu trov konania vo vzťahu k žalobcovi v rozsahu 100% s tým, že o samotnej výške trov bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením súdneho úradníka.

III. Žalobca je **p o v i n n ý** zaplatiť žalovaným 1/ a 2/ sumu vo výške 1.279,26 Eur titulom bezdôvodného obohatenia v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. Súd vzájomnú žalobu žalovaných 1/ a 2/ v prevyšujúcej časti **z a m i e t a.**

V. V tejto časti konania žiadna zo strán sporu **n e m á** nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e:

1. Dňa 29.11.2023 bol Okresnému súdu Humenné doručený návrh na vydanie platobného rozkazu o zaplatenie 1.070,67 Eur s prísl. a o zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 251,14 Eur, ktorým sa žalobca domáhal vydania rozhodnutia tak, aby súd zaviazal žalovaných 1/ a 2/ povinnosťou zaplatiť žalobcovi sumu istiny vo výške 1.070,67 Eur, sumu zmluvných úrokov vo výške 114,47 Eur, zmluvnú pokutu vo výške 251,14 Eur a zákonný úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 107,74 Eur od 16.05.2021 do zaplatenia, zo sumy 107,74 Eur od 16.06.2021 do zaplatenia, zo sumy 107,74 Eur od 16.07.2021 do zaplatenia, zo sumy 107,74 Eur od 16.08.2021 do zaplatenia, zo sumy 107,74 Eur od 16.09.2021 do zaplatenia, zo sumy 107,74 Eur od 16.10.2021 do zaplatenia, zo sumy 107,74 Eur od 16.11.2021 do zaplatenia, zo sumy 107,74 Eur od 16.12.2021 do zaplatenia, zo sumy 107,74 Eur od 16.01.2022 do zaplatenia, zo sumy 107,74 Eur od 16.02.2022 do zaplatenia, zo sumy 107,74 Eur od 16.03.2022 do zaplatenia, sumu vynaložených nákladov vo výške 14,00 Eur, a to všetko v prospech bankového účtu žalobcu, vedeného v F. F., L., IBAN: F. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, v lehote do 15 dní odo dňa

doručenia tohto platobného rozkazu a povinnosťou nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 201,34 Eur pozostávajúce z trov právneho zastúpenia, a to v prospech bankového účtu právneho zástupcu žalobcu – advokátskej kancelárie VIVID LEGAL, s. r. o., vedeného v M. E., L., F. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, v lehote do 15 dní odo dňa doručenia tohto platobného rozkazu.

Uplatnený nárok žalobca odôvodnil nasledovne tým, že žalobca je správca konkurznej podstaty úpadcu - spoločnosti F., a. s. v konkurze, na majetok ktorej bol Uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 29.09.2022, sp. zn. 31K/25/2022 vyhlásený konkurz (ďalej len „Uznesenie“). Uznesenie bolo zverejnené v Obchodnom vestníku SR č. 187/2022 zo dňa 29.09.2022. Dňa 29.09.2022 bolo v Obchodnom vestníku SR č. 187/2022 pod číslom K056351 zverejnené Uznesenie Okresného súdu Bratislava I zo dňa 29.09.2022, sp. zn. 31K/25/2022 (ďalej len „Uznesenie o vyhlásení konkurzu“), ktorým Okresný súd Bratislava I vo výroku I. rozhodol o vyhlásení konkurzu na majetok spoločnosti F., a. s. v konkurze. Dňa 04.05.2023 bolo v Obchodnom vestníku SR č. 85/2023 pod číslom K024068 zverejnené Uznesenie Okresného súdu Bratislava I zo dňa 24.04.2023, sp. zn. 31K/25/2022 (ďalej len „Uznesenie 2“), ktorým Okresný súd Bratislava I vo výroku II. rozhodol o tom, že do funkcie správcu ustanovuje spoločnosť A. XXXX, k. s., so sídlom kancelárie: C. D. X, XXX XX E., číslo správcu: 2009. Spoločnosť A. XXXX, k. s., ako správca úpadcu udelil dňa 05.05.2023 advokátskej kancelárii VIVID LEGAL, s. r. o. plnomocenstvo na zastupovanie Žalobcu vo veci súdneho a mimosúdneho vymáhania nároku na zaplatenie dlhu žalovaného.

Žalovaní sú fyzické osoby, ktorým Žalobca na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere číslo (variabilný symbol) XXXXXXXXXX uzavretej dňa 10.03.2017 medzi žalobcom a žalovanými poskytol spotrebiteľský úver nasledovne: istina: vo výške 4.000,00 Eur (článok II. Zmluvy), zmluvný úrok vo výške: 20,79 % p.a. (článok II. Zmluvy). Žalovaní úver ku dňu podania žaloby nesplátili.

Žalobca na základe Zmluvy poskytol žalovaným úver. Žalovaní sa zaviazali splácať úver prostredníctvom pravidelných mesačných splátok vo výške 107,74 Eur. Žalovaní sa dostali so splácaním úveru do omeškania. Žalobca upomienkou č. 1 zo dňa 22.05.2021 vyzval žalovaných na zaplatenie dlžnej mesačnej splátky úveru, ako aj na úhradu nákladov za vystavenie upomienok v zmysle Sadzobníka poplatkov žalobcu a súčasne upozornil žalovaných, že si žalobca uplatňuje zmluvné a zákonné nároky spojené s omeškaním, t.j. zmluvnú pokutu a úrok z omeškania. Žalobca výzvou s názvom „Posledná výzva“ zo dňa 12.10.2021 vyzval žalovaných na zaplatenie dlžnej mesačnej splátky úveru a súčasne upozornil žalovaných, že (i) si žalobca od omeškania s úhradou príslušnej splátky uplatňuje zmluvné a zákonné nároky spojené s omeškaním, t.j. zmluvnú pokutu a úrok z omeškania, (ii) vymáhanie nárokov žalobcu môže byť odovzdané do mandátnej správy a (iii) že pokiaľ dlžná suma akejkoľvek mesačnej splátky nebude uhradená a s jej úhradou budú žalovaní v omeškaní so splácaním viac ako 3 (slovom: tri) mesiace, žalobca môže pristúpiť k zosplateniu celého dlhu zo zmluvy. Žalobca poukázal na ust. § 46 ods. 1 Zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov: „Nesplatené pohľadávky a záväzky úpadcu, ktoré vznikli pred vyhlásením konkurzu a ktoré sa týkajú majetku podliehajúceho konkurzu, sa od vyhlásenia konkurzu až do zrušenia konkurzu považujú za splatné, ak tento zákon neustanovuje inak; to platí rovnako pre podmienené pohľadávky, ktoré sa v konkurze uplatňujú prihláškou. Pohľadávky úpadcu spojené so záväzkom podriadenosti podľa osobitného predpisu, ktoré vznikli pred vyhlásením konkurzu a ktoré sa týkajú majetku podliehajúceho konkurzu, sa na účely konkurzu považujú za splatné až odo dňa ukončenia prevádzkovania úpadcovho podniku správcom po vyhlásení konkurzu“, v zmysle ktorého došlo dňom vyhlásenia konkurzu k splatnosti všetkých nesplatených pohľadávok a záväzkov úpadcu. Žalobca poukazuje na skutočnosť, že nakoľko bolo Uznesenie o vyhlásení konkurzu zverejnené v Obchodnom vestníku SR dňa 29.09.2022, účinok zosplatenia nastal dňa 30.09.2022 ex lege. Nakoľko sa žalovaní dostali do omeškania so splácaním úveru, žalobca má právo na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 10 % p.a. z dlžnej sumy nezaplatennej splátky úveru od prvého dňa omeškania (článok IX. Zmluvy), na zaplatenie zákonného úroku z omeškania vo výške 5 % p.a. z dlžnej sumy nezaplatennej splátky úveru od prvého dňa omeškania (článok II. Zmluvy). Žalobca si uplatňuje voči žalovanému nárok na zaplatenie: istiny (celková výška dlžnej istiny Úveru) vo výške 1.070,67 Eur, zmluvných úrokov vo výške: 20,79 % ročne (článok II. Zmluvy), t.j. celkovo vo výške 114,47 Eur, zmluvnej pokuty vo výške: 10 % p.a. zo súm omeškaných splátok úveru spolu vo výške 251,14 Eur, zákonného úroku z omeškania vo výške: 5 % p.a. zo súm omeškaných splátok úveru uvedených v tabuľkovej časti žaloby, sumy vynaložených nákladov za upomienky vo výške 14,00 Eur a náhrady trov konania vo výške 201,34 Eur pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia.

2. Žalovaní 1/ a 2/ sa k podanej žalobe a jej prílohám, ktoré im boli doručené dňa 08.01.2024 do vlastných rúk spolu s poučením súdu podľa Civilného sporového poriadku a s Uznesením súdu

s výzvou na vyjadrenie zo dňa 20.12.2023, vyjadrili v podaní zo dňa 10.01.2024 prostredníctvom svojho právneho zástupcu tak, že podali vzájomnú žalobu o určenie, že zmluva o úvere č. XXXXXXXXXX je bezúročná a bezpoplatková a o zaplatenie sumy 1.279,26 Eur od žalobcu žalovaným titulom bezdôvodného obohatenia. Svoj návrh odôvodnili upozorniac na § 299 ods. 2 Civilného sporového poriadku o spotrebiteľskej zmluve. Žalobca uzatvoril so žalovanými zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 10.03.2017 s úverom vo výške 4.000,00 Eur, ktorý použili na osobnú spotrebu. Žalovaní uhradili ku dňu podania žaloby žalobcovi sumu 5.279,26 Eur. Z dôvodu neskúmania bonity – schopnosti žalovaných splácať úver a aj odplaty, ktorá je viac ako dvojnásobok úroku poskytovaných úverov v dobe poskytnutia úveru, je potrebné takúto úverovú zmluvu považovať za bezúročnú a bez poplatkov. Poukázali na Smernicu Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Je nepredstaviteľné, aby úverová zmluva a všeobecné obchodné podmienky obsahovali neprijateľné zmluvné podmienky. Je povinnosťou členských štátov a ich orgánov, aby naplnili cieľ čl. 6 ods. 1 smernice a zabezpečili ratio legis smernice, aby nekalé podmienky spotrebiteľov nezaväzovali, to osobitne platí, ak zmluva obsahuje značné množstvo neprijateľných zmluvných podmienok a ich existencia nie je pre spotrebiteľa možná a účelná. Navyiac, výklad v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv musí byť vždy v prospech spotrebiteľa. Neprijateľnosť zmluvných podmienok a jeho dôsledky podľa čl. 6 ods. 1 Smernice 93/13/EHS musí súd vyhodnotiť so zreteľom na čl. 4 ods. 1 tejto smernice, podľa ktorého: „1. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia článku 7, nekalosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy, v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.“ Teda pri hodnotení neprijateľnosti zmluvných podmienok v zmluve o úvere, musí súd prihliadnuť najmä na okolnosť, že podmienky predformulovával profesionál – žalobca, ktorý má povinnosť odbornej starostlivosti. Žalobcovia sú presvedčení, že je to predovšetkým žalobca, ktorý mal postupovať s odbornou starostlivosťou, v súlade s dobrými mravmi (§ 3 OZ) a mal by na trhu ustáliť hranicu, pokiaľ ide o čestné podmienky a ich používanie v spotrebiteľských zmluvách. V slušnej spoločnosti podmienky dojednané s odporcom obstať za žiadnych okolností nemôžu. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, „Neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.“ Podľa NS SR sp. zn. 5 Cdo 26/2011 - G. dojednávani úrokov pri peňažnej pôžičke koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke „uspokojí“ bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov dojednaná podľa § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä so spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúca. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom, tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Táto povinnosť však nezabavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Podľa N. <O.> výška úrokovej sadzby za spotrebiteľské úvery v I. štvrtroku 2017 poskytnuté na obdobie nad 5 rokov bola 8,41% ročne. V zmluve dojednaná výška úrokov 20,79% ročne a RPMN 22,78% prekračuje priemer úrokovej sadzby poskytnutých úverov v bankách, preto ide o dojednanie v rozpore s dobrými mravmi, ktoré je neplatné.

Žalobcovia ďalej poukázali na § 9 ods.2 Zákona č. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch, keďže úverová zmluva obsahovala väčšie množstvo ustanovení, ktoré možno kvalifikovať ako neprijateľné zmluvné podmienky, a ustanovení, ktoré sú v rozpore so zákonom a dobrými mravmi. Najrozpornejšími ustanoveniami, ktoré sú v zrejmom a hrubom rozpore s dobrými mravmi sú ustanovenia týkajúce sa odplaty za poskytnutie úveru. Odplata za poskytnutie úverov dosahuje úroveň, ktorá výrazne prevyšuje odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch, čo je v priamom rozpore so zákonom, ako i s dobrými mravmi. Vychádzajúc z ustálenej praxe súdov je totiž potrebné považovať takúto dohodu o výške ročnej odplaty za dohodu, ktorá je v rozpore s dobrými

mravmi, a ktorá je ustanovením, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. V tej súvislosti upozornil na rozhodnutia: Rozhodnutie Krajského súdu v Prešove z 28. septembra 2011 č. k. 3Co 3/2011, v ktorom krajský súd „...posúdil dohodu o výške úrokov medzi nebankovou spoločnosťou a spotrebiteľom prevyšujúcu úroky požadované v bankách (13,84 % p.a.) pre rozpor s dobrými mravmi za absolútne neplatnú. Rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne z 9. novembra 2010 č. k. 17Co/313/2010-99, v ktorom sa „...odvolací súd stotožnil so záverom okresného súdu a uviedol, že ak si navrhovateľ uplatňoval úroky najmenej vo výške 24 % ročne, teda takmer trojnásobne ako banky pri úveroch pre fyzické osoby v rovnakom období, potom úroky podstatne prevyšovali obvyklé úroky požadované bankami, a sú preto v rozpore s dobrými mravmi. Rozhodnutie Krajského súdu v Ostrave z 23. 8. 2011 č. k. 16 ICm 944/2010, v ktorom „...krajský súd skonštatoval, že úrok z úveru je jedným z definičných znakov zmluvy o úvere. Ak teda zákonu alebo dobrým mravom odporuje zmluva v časti odplaty (úrokov), je nutné tento dôvod neplatnosti vzťahovať na celú zmluvu a neplatnou je v tomto prípade zmluva o úvere ako celok. Rozhodnutie Okresného súdu Nitra zo dňa 03.11.2015, pod sp. zn. 9C/192/2015 – 168, v ktorom vo veci konajúci súd uvádza: „Keďže sa v danom prípade jedná o spotrebiteľskú zmluvu a súd aplikoval spotrebiteľské právo, zaoberal sa aj otázkou neprijateľných zmluvných podmienok. Súd vychádzal zo Smernice Rady 93/13 EHS o nekalých zmluvných podmienkach, kde je potrebné uviesť, že v danom prípade pri formulárovej zmluve, odporcovia ako spotrebiteľia sa s navrhovateľom ako dodávateľom ocitli v znevýhodnenom postavení, ktorá ich viedla k pristúpeniu na podmienky pripravené vopred navrhovateľom, bez ohľadu na to, aby odporcovia mohli ovplyvniť obsah zmluvných podmienok. Cieľom tejto Smernice je vyvážiť faktickú nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom pozitívnym zásahom štátu. Smernica ukladá členským štátom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol viazaný nekalými podmienkami a zväziť, či spotrebiteľská zmluva obsahujúca nekalé podmienky obstoja ako celok. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností, je uplatnený zmluvný úrok vo výške 16,89 % a RPMN 19,60 %, vyplývajúci zo zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru, uplatnený v rozpore s citovanou právnou úpravou, keďže dojednaná výška úroku je neprimerane vysoká.“

Podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (platného v čase uzavretia zmluvy): § 4 ods.

1) Veriteľ alebo finančný agent je povinný v dostatočnom časovom predstihu pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred prijatím ponuky o spotrebiteľskom úvere poskytnúť spotrebiteľovi v súlade so zmluvnými podmienkami ponúkanými veriteľom alebo požiadavkami spotrebiteľa informácie, písm. d) dobe trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termíne konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, písm. g) celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, a o ročnej percentuálnej miere nákladov znázornenej pomocou reprezentatívneho príkladu, v ktorom sa uvedú všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov; pri poskytovaní týchto informácií je veriteľ povinný zohľadniť.

Neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom. Podľa NS SR sp. zn. 5 Cdo 26/2011 - G. dojednávani úrokov pri peňažnej pôžičke koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke v situácii pre neho nepriaznivej.

Podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (plateného a účinného v čase uzavretia zmluvy): § 9 ods. 2) Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: písm. j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, § 11 ods. 1) Poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak písm. d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa. hodnota RPMN dosahuje úroveň 22,78%, čo znamená, že údaj o RPMN v predmetnej zmluve je viac ako 2-násobok priemernej hodnoty RPMN čo je v neprospech spotrebiteľa, čo ustanovenie § 11 ods. 1 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch sankcionuje bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou poskytnutého úveru. Na základe uvedeného tak žalobca mal nárok len na vrátenie ním poskytnutej istiny úveru, a to bez akýchkoľvek úrokov alebo poplatkov.

V prejednávanej konaní je nutné a potrebné hodnotiť zmluvu o úvere ako bezúročnú a bez poplatkov vzhľadom pre nesprávne uvedený údaj o výške RPMN v neprospech spotrebiteľa.

Podľa § 7 ods.1 zákona č. 129/2010 Z. z. - Žalobca - Veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

Podľa § 11 ods.2 zákona č. 129/2010 Z. z. - § 7 ako aj § 11 ods.2 zákona č. 129/2010 Z. z. je, že veriteľ je pri posúdení úverovej schopnosti klienta povinný brať na zreteľ ako existujúcu situáciu klienta, najmä jeho príjmy a výdavky. Pri uzatváraní ÚV žalovaný - veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a takto získané informácie má veriteľ riadne vyhodnotiť. Schopnosť žalovaného - spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane v jeho osobnom/domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto žalobca - veriteľ bol povinný okrem iného analyzovať osobný/domáci rozpočet žalovaného a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov. Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje. Postup vyššie uvedený žalobca nedodrжал, neoveroval bonitu klienta, ako dôkaz dal do pozornosti súdu už predloženú úverovú zmluvu, kde nie sú uvedené príjmy a ani výdavky. Príjem žalovaných a ani výdavky/inkaso, splátky úverov vôbec nie sú uvedené. Žalobca poukazuje v odpovedi na výzvu v bode 4. Zhrnutie týkajúce sa príjmov a výdavkov spotrebiteľov: príjmy 1.286,37 Eur, výdavky 1.032,51 Eur a voľné zdroje 253,86 Eur. Samotné voľné zdroje nie sú postačujúce na pokrytie životného minima, ktoré v čase poskytnutia úveru predstavovalo pre jednu dospelú osobu 198,09 Eur a 138,19 Eur, ak ide o ďalšiu spoločne posudzovanú plnoletú fyzickú osobu = 336,28 Eur. Ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou a v prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje najmä posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa a účelové použitie údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa na vytvorenie zdania väčšej schopnosti spotrebiteľa splácať úver, ako tomu v skutočnosti je.

Predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Vzhľadom na: neuvedenie podstatných náležitostí, ktorých absencia je ustanovením § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch sankcionovaná bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou poskytnutých úverov, nesprávne uvedený údaj RPMN v neprospech spotrebiteľa, čo je v zmysle ustanovenia § 11 ods. 1 písm. d) sankcionované bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou poskytnutého úveru, rozpor odplaty s dobrými mravmi.

Na základe predmetnej Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXX mal žalobca právo len na vrátenie ním poskytnutej istiny úveru vo výške 4.000,00 Eur, a to bez akýchkoľvek úrokov a poplatkov. Zo strany žalovaných však bolo na základe zmluvy o úvere č. XXXXXXXXX poukázané na účet žalovaného plnenie súhrne v sume 5.279,26 Eur (čo predstavuje súčet splátok), to znamená o 1.279,26 Eur viac, než načo mal žalobca nárok. V rozsahu sumy 1.279,26 Eur tak došlo k bezdôvodnému obohateniu na strane žalobcu. Žalovaní si tak na základe uvedeného uplatnili nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 1.279,26 Eur, čo predstavuje súčet plnení nad rámec istiny poskytnutého úveru. Výšku sumy uhradenej na úver vo výške 5.279,26 Eur žalobca nemôže poprieť.

3. Dňa 07.02.2024 doručil žalobca prostredníctvom právneho zástupcu písomné podanie, ktorým reagoval na vyjadrenie žalovaných tak, že tvrdenia žalovaných považuje za účelové, cielene zavádzajúce, nesprávne. Zmluva obsahuje všetky náležitosti vymedzené v § 9 ods. 2 a), b), c), d), f), g), h), i), j), k), l) zákona o spotrebiteľských úveroch, preto navrhol žalobe v celom rozsahu vyhovieť.

4. Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 11.04.2024, na ktorom právny zástupca žalobu zotrval na písomne podanej žalobe a písomnom vyjadrení s listinnými dôkazmi ku skúmaniu bonity a navrhol, aby súd žalobe v celom rozsahu vyhovel.

Právny zástupca žalovaných uviedol, že trvá na písomnom vyjadrení, na ktoré poukázal. Čo sa týka úrokov, poplatkov a zmluvnej pokuty, s tými absolútne nesúhlasil. RPMN považoval za nesúladnú a nezákonnú. Nebolo mu jasné, ako žalobca došiel k pozitívnemu skúmaniu bonity, keďže v čase žiadosti mali žalovaní ďalšie pôžičky, a to v G. F. F. z roku 2011 s mesačnou splátkou 180,- Eur, v P. z roku 2012 so splátkou 191,78 Eur, ktorá bola riešená aj v konaní OS Humenné sp.zn. 10Csp/5/2019, ďalej G. z roku 2015 so splátkou 87,24 Eur, ktoré bolo riešené v konaní OS Humenné pod sp. zn. 15Csp/40/2019, vo J. z roku 2013 so splátkou 64,19 Eur a z roku 2015 so splátkou 65,03 Eur, ktorá bola riešená v konaní OS Humenné pod sp. zn. 10Csp/42/2018 a rovnako predmetný úver, ktorý mal vo výške 4.000,00 Eur mesačnú splátku 107,74 Eur. Príjem žalovaných bol vo výške 1.286,37 Eur a výdavky 1.032,54 Eur tak ako ich uviedol žalobca, kde rozdiel predstavuje sumu 253,86 Eur. Ak odrátal od príjmu žalovaných 1.286,37 Eur sumu 695,96 Eur, ktorá tvorí súhrn mesačných splátok úverov a pôžičiek, a prirátal k tomu životné minimum 199,78 Eur na jedného dospelého, 139,16 Eur na druhého dospelého a 91,06 Eur na nezaopatrené dieťa, vychádzala suma v rozdiel 160,72 Eur ako voľné finančné prostriedky. Od

toho bolo treba ešte odrátať ďalšie náklady s kúrením, inkasom a pod. približne 170,00 Eur. Teda žalovaní boli ešte v mínuse približne 10,00 Eur. Na základe toho mal zato, že žalobca si nespĺnil svoje povinnosti v zmysle skúmania bonity a odkázal na rozhodnutie Okresného súdu Humenné sp. zn. 12Csp/75/2023. Mal zato, že zmluva musí byť určená za bezúročnú a bezpoplatkovú a žiadal priznať bezdôvodné obohatenie vo výške preplatenia tohto úveru z dôvodu nesplnenia si povinnosti v zmysle § 7 a s poukazom na § 11.

5. Na základe žiadosti žalovaných 1/ a 2/ o poskytnutie spotrebiteľského úveru zo dňa 10.03.2017 (čl. 43-44) žalobca a žalovaní 1/ a 2/ uzavreli dňa 10.03.2017 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere číslo (variabilný symbol) XXXXXXXXXXXX (čl. 7-11), na základe ktorej poskytol žalobca žalovaným spotrebiteľský úver vo výške 4.000,00 Eur, s počtom pravidelných splátok 60 s mesačnou frekvenciou ich platenia, s výškou splátky 107,74 Eur mesačne splatnou k 15. dňu v mesiaci, s dátumom splatnosti prvej pravidelnej splátky 15.04.2017, s celkovou čiastkou na zaplatenie 6.464,40 Eur, s úrokovou sadzbou úveru vo výške 20,79% p.a., s RPMN vo výške 22,78%, s priemernou RPMN 15,12%, odplatom podľa Občianskeho zákonníka vo výške 20,79%, s dobou trvania zmluvy na dobu určitú do 15.03.2022 a s úrokovou sadzbou pre prípad omeškania spotrebiteľa vo výške 5,00%. Úver bol čerpaný jednorazovo v plnej výške na bankový účet žalovaných dňa 10.03.2017 (čl. 18). Súčasťou Zmluvy bol aj Sadzobník poplatkov pre fyzické osoby (čl. 14).

Podľa čl. IX. bod 1 Zmluvy, ak sa dlžník dostane do omeškania so splácaním pravidelných splátok alebo ich časti podľa tejto zmluvy, veriteľ má právo požadovať okrem omeškaných pravidelných splátok zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 12% p.a. z dlžnej sumy od prvého dňa omeškania. Podľa čl. IX. bod 3 Zmluvy, ak sa dlžník dostane do omeškania s úhradou ktorejkoľvek pravidelnej splátky alebo jej časti podľa tejto zmluvy po dobu dlhšiu ako tri mesiace, veriteľ má právo vyhlásiť okamžitú splatnosť všetkých splátok, ktoré sa podľa zmluvy mali stať splatnými v budúcnosti a požadovať ich úhradu (tzv. zosplatenie úveru). Toto právo môže veriteľ uplatniť, ak dlžník bol písomne vyzvaný na úhradu omeškanej pravidelnej splátky s upozornením na právo veriteľa vyhlásiť zosplatenie úveru. Toto upozornenie sa dlžníkovi doručí v lehote nie kratšej ako 15 dní pred uplatnením uvedeného práva veriteľa. Podľa čl. IX. bod 4 Zmluvy, v prípade omeškania dlžníka s úhradou zosplatených záväzkov má veriteľ právo požadovať zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 12% p.a. z dlžnej sumy od prvého dňa omeškania. Bod 2 tohto článku sa použije rovnako.

Súčasťou žiadosti bola aj fotokópia občianskeho preukazu a vodičského preukazu žalovaného 2/ a občianskeho preukazu a preukazu poistenca žalovanej 1/ (čl. 45-48). Žalobca za účelom preukázania skúmania bonity žalovaných pred uzavretím zmluvy doložil aj Potvrdenie zamestnávateľa o výške pracovného príjmu zamestnanca - žalovanej 1/ zo spoločnosti L. s.r.o., a Potvrdenie zamestnávateľa o výške pracovného príjmu zamestnanca - žalovaného 2/ z spoločnosti F. G., a.s., fotokópiu výpisu účtu žalovaného 2/ s pohybmi potvrdzujúcimi výšku mzdy žalovaných a lustráciu z Registra CRIF-nebank a z Registra úverov žalovaných (čl. 49-56).

6. Písomnosťou označenou ako Upomienka č. 1 zo dňa 22.05.2021 žalobca upozornil žalovanú 1/ (čl. 13) a žalovaného 2/ (čl. 22), že dňa 15.05.2021 uplynul dátum splatnosti mesačnej splátky poskytnutého úveru na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX voči ich spoločnosti vo výške 107,74 Eur a vyzval ich na zaplatenie celkovej dlžnej sumy vo výške 119,74 Eur, ktorá zahŕňa poplatky za zaslanie upomienok do 3 dní od doručenia upomienky. Zásielky s upomienkami č. 1 boli odoslané dňa 25.05.2021, uložené na pošte dňa 27.05.2021 a žalobcovi sa vrátili dňa 15.06.2021 ako neprevzaté v odbernej lehote (fotokópia obálok žalovanej 1/ na čl. 12 a žalovaného 2/ na čl. 21).

7. Písomnosťou označenou ako Posledná výzva zo dňa 12.10.2021 žalobca vyzval žalovanú 1/ (čl. 16) a žalovaného 2/ (čl. 24), na zaplatenie dlžných mesačných splátok úveru vo výške 538,70 Eur, pričom ich zároveň upozornil, že si od omeškania s úhradou mesačných splátok v predpísanom termíne splatnosti uplatňuje zmluvné a zákonné nároky spojené s omeškaním, čiže zmluvnú pokutu a úrok z omeškania. Zároveň boli žalovaní touto písomnosťou upozornení, že pokiaľ dlžná suma akejkoľvek mesačnej splátky nebude uhradená a s jej úhradou budú žalovaní v omeškaní so splácaním viac ako 3 mesiace, žalobca môže pristúpiť k zosplateniu celého dlhu zo Zmluvy. Zásielky s poslednou výzvou a upozornením o možnom zosplatení žalovaní prevzali dňa 15.10.2021 (fotokópia doručienky žalovanej 1/ na čl. 15 a žalovaného 2/ na čl. 23).

8. Z platobnej disciplíny k Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX vyplýva, že žalovaní uhradili nepravidelnými platbami celkovo 49 splátok po 107,74 Eur sumu vo výške 5.279,26 Eur (čl. 18-20).

9. Z Uznesenia Okresného súdu Bratislava I zo dňa 29.09.2022, sp. zn. 31K/25/2022 vyplýva, že na majetok dlžníka F., a. s., so sídlom G. X/X, XXX XX E. - H., Q.: XXXXXXXX, bol vyhlásený konkurz. Uznesenie bolo zverejnené v Obchodnom vestníku SR č. 187/2022 dňa 29.09.2022. Dňa 04.05.2023 bolo v Obchodnom vestníku SR č. 85/2023 pod číslom K024068 zverejnené Uznesenie Okresného súdu Bratislava I zo dňa 24.04.2023, sp. zn. 31K/25/2022, z ktorého vyplýva že Okresný súd Bratislava I rozhodol o tom, že do funkcie správcu dlžníka F., a. s., so sídlom G. X/X, XXX XX E. - H., Q.: XXXXXXXX, ustanovuje spoločnosť A. XXXX, k.s. so sídlom kancelárie C. D. X, XXX XX E., číslo správcu 2009 (čl. 26-28).

10. Zo štatistiky NBS o priemerných úrokových mierach z úverov poskytnutých v eurách rezidentom eurozóny (stav a nové obchody) za rok 2017 vyplýva, že v období uzavretia predmetnej zmluvy, teda v 3/2017 bola úroková miera vo výške 7,22% ročne pre nové obchody (čl. 61).

Zo súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk za 4. štvrťrok 2016 vyplýva, že RPMN pre typy spotrebiteľských úverov vo výške do 6.500,00 Eur so zmluvnou splatnosťou od 1 do 5 rokov bola vo výške 15,12% (čl. 42).

Zo štatistiky NBS o najvyššej prípustnej výške odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru za 4. štvrťrok 2016 platná pre zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzatvorené od 16. februára 2017 do 15. mája 2017 okrem iného vyplýva, že na ostatné spotrebiteľské úvery so zmluvnou splatnosťou nad 1 do 5 rokov vrátane, čo je aj prejednávaný prípad, sa vzťahuje najvyššia prípustná výška odplaty 22,78% (čl. 41)

11. Na základe takto zisteného skutkového stavu súd prvej inštancie právne uzatvára:

Podľa § 489 zákona č. 40/1964 Zb. „Občiansky zákonník“ v znení účinnom v čase uzavretia Zmluvy (ďalej len ako „OZ“), záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

Podľa § 491 OZ, záväzky vznikajú najmä zo zmlúv týmto zákonom výslovne upravených; môžu však vznikáť aj z iných zmlúv v zákone neupravených (§ 51) a zo zmiešaných zmlúv obsahujúcich prvky rôznych zmlúv.

Podľa § 3 ods. 1 OZ, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 41 OZ, ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

Podľa § 52 ods. 1, 2, 3, 4 OZ, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1, 2, 3 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Podľa § 54 ods. 1, 2 OZ, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje

zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 53 ods. 4 písm. k), písm. t) OZ, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku, a ktoré požadujú od spotrebiteľa plnenie za službu, ktorej poskytnutie dodávateľom v prevažnej miere nesleduje záujmy spotrebiteľa.

Podľa § 53 ods. 5 OZ, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa § 53a OZ, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Podľa § 54 ods. 1, 2 OZ, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 451 ods. 1, 2 OZ, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Podľa § 524 ods. 1, 2 OZ, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Podľa § 544 ods. 1, 2 OZ, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účinného v čase uzavretia zmluvy, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa;1) tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu.18b) Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu,1a) niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu1b) a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov1c) týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje. Podľa § 2 písm. a), b), d), g) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účinného v čase uzavretia zmluvy, spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania,

5a); veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti; zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom; celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj poisťné a náklady spojené so zmluvou o zabezpečení záväzku spotrebiteľa podľa tohto zákona, ktorých uzavretím bolo podmienené získanie spotrebiteľského úveru alebo jeho získanie za ponúkaných podmienok.

Podľa § 7 ods. 1, ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účinného v čase uzavretia zmluvy, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účinného v čase uzavretia zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účinného v čase uzavretia zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j) odplatu podľa osobitných predpisov, 18aa)

k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

m) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

n) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,

o) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,

p) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

q) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,

r) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

s) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,

t) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,

u) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,

v) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

w) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

x) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

y) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23,

z) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

aa) názov zmluvy, ktorý obsahuje slová spotrebiteľský úver v príslušnom gramatickom tvare. Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účinného v čase uzavretia zmluvy, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,

b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa),

c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo

d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,

e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne inak ako bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa¹⁾ a nejde o bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu,^{18b)}

f) veriteľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere neuvedie všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia,

g) ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej podľa osobitných predpisov.^{18aa)}

Podľa § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účinného v čase uzavretia zmluvy, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch,

výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

Podľa § 517 ods. 1, 2 OZ, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka účinného v čase vzniku omeškania žalovaného, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa § 1 ods. 4 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, na účely stanovenia najvyššej prípustnej výšky odplaty podľa § 1a sa použije priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov bánk a pobočiek zahraničných bánk pre jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov zverejnená podľa osobitného predpisu, 2a) naposledy v čase predchádzajúcim uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy.

Podľa § 1a ods. 1, ods. 4 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak, odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne. Na účely tohto nariadenia vlády sa obdobným úverom alebo pôžičkou rozumie obdobný produkt, ktorý je svojou povahou najbližší forme poskytnutia peňažných prostriedkov spotrebiteľovi podľa predchádzajúcej vety. Najvyššia prípustná výška odplaty sa posudzuje podľa pravidiel uvedených v odsekoch 1 až 3 ku dňu uzavretia spotrebiteľskej zmluvy, ktorej predmetom je poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi.

Podľa § 46 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, Nesplatené pohľadávky a záväzky úpadcu, ktoré vznikli pred vyhlásením konkurzu a ktoré sa týkajú majetku podliehajúceho konkurzu, sa od vyhlásenia konkurzu až do zrušenia konkurzu považujú za splatné, ak tento zákon neustanovuje inak; to platí rovnako pre podmienené pohľadávky, ktoré sa v konkurze uplatňujú prihláškou. Pohľadávky úpadcu spojené so záväzkom podriadenosti podľa osobitného predpisu, 1a) ktoré vznikli pred vyhlásením konkurzu a ktoré sa týkajú majetku podliehajúceho konkurzu, sa na účely konkurzu považujú za splatné až odo dňa ukončenia prevádzkovania úpadcovho podniku správcom po vyhlásení konkurzu.

Podľa § 47 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ak tento zákon neustanovuje inak, vyhlásením konkurzu sa prerušujú všetky súdne a iné konania, ktoré sa týkajú majetku podliehajúceho konkurzu patriaceho úpadcovi. Lehoty v týchto konaniach ustanovené alebo určené počas prerušenia týchto konaní neplynú. Na účastníkov konania, ktorí vystupujú na strane úpadcu, prerušenie konania pôsobí, len ak ide o nerozlučné spoločenstvo alebo o intervenciu.

Podľa § 47 ods. 4 zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v konaniach prerušených podľa odseku 1 možno pokračovať na návrh správcu; správca sa podaním návrhu na pokračovanie v konaní stáva účastníkom konania namiesto úpadcu. Ak návrh na pokračovanie v konaní nie je podaný do konca prvej schôdze veriteľov, súd vyzve správcu a dlžníka, prípadne nerozlučných spoločníkov na strane dlžníka na jeho podanie v lehote nie kratšej ako 30 dní. Ak správca v určenej lehote nevyjadrí s pokračovaním v konaní súhlas, súd pokračuje v konaní s dlžníkom, ak pokračovanie v konaní v určenej lehote navrhne dlžník alebo prípadní nerozluční spoločníci dlžníka. Nepodanie návrhu na pokračovanie v konaní v určenej lehote má účinky späťvzatia žaloby.

Podľa § 47 ods. 5 zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, súdne a iné konania, ktoré sa týkajú majetku podliehajúceho konkurzu patriaceho úpadcovi, možno po vyhlásení konkurzu začať len na návrh správcu, návrhom podaným voči správcovi v súlade s týmto zákonom alebo z podnetu orgánu príslušného na konanie, pričom účastníkom konania namiesto úpadcu je správca.

12. Posudzovaný právny vzťah strán sporu je vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou, konkrétne zmluvou o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 10.03.2017.

Žalobca si v tomto konaní uplatnil z tohto spotrebiteľského úveru istinu ku dňu zosplatnenia úveru, ktoré nastalo ex lege ku dňu 30.09.2022, teda deň nasledujúci po dni zverejnenia Okresného súdu Bratislava I zo dňa 29.09.2022, sp. zn. 31K/25/2022 o vyhlásení konkurzu na majetok dlžníka – žalobcu, vo výške 1.070,67 Eur, zmluvné úroky vo výške 114,47 Eur, zmluvnú pokutu vo výške 251,14 Eur, zákonný úrok z omeškania vo výške 5 % p.a. zo súm omeškaných splátok úveru uvedených v tabuľkovej časti žaloby a sumu vynaložených nákladov vo výške 14,00 Eur.

Žalobca - právnická osoba - podnikateľ bol od uzavretia zmluvy v postavení dodávateľa a žalovaní - fyzické osoby - nepodnikatelia boli v postavení spotrebiteľa. Uvedený právny vzťah je režim spotrebiteľského práva, súd ho preto posudzoval podľa noriem spotrebiteľského práva, a to podľa osobitných právnych predpisov - zákona o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, zákona o ochrane spotrebiteľa, zákona o bankách a všeobecného právneho predpisu - Občianskeho zákonníka, účinných v rozhodnom období.

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti, a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná. Sám žalobca postavenie žalovaných ako spotrebiteľov v tomto konaní nespochybňoval.

Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“). Nepochybne uzatvorená zmluva je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

V tejto súvislosti je potrebné poukázať aj na § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Podstatou spotrebiteľskej ochrany je, že sa spotrebiteľ ocitá vo faktickom nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, vzhľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho dodávateľa, lepšiu znalosť práva a lepšiu dostupnosť právnych služieb a konečne možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Spoločným znakom právnej úpravy spotrebiteľských zmlúv je snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť, a to formou obmedzenia autonómie vôle. Autonómia vôle, ktorá je elementárnou podmienkou fungovania materiálneho právneho štátu nie je úplne absolútna, ale je limitovaná v rámci spotrebiteľských vzťahov princípom ochrany slabšej strany (spotrebiteľa a to údaj o výške splátky, o termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov).

13. Keďže zmluva uzavretá medzi stranami sporu má charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle ustanovenia § 1 ods. 2 a § 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z.z., musí obsahovať náležitosti ustanovené zákonom pre takéto zmluvy podľa § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z.

Pristupujúc ku skúmaniu jednotlivých obsahových náležitostí predmetnej spotrebiteľskej zmluvy o úvere uzatvorenej medzi stranami sporu súd dospel k záveru, že predmetná zmluva obsahuje všetky náležitosti tak, ako v čase jej uzatvorenia vyžadoval zákon č. 129/2010 Z.z., a teda konštatuje, že táto zmluva obsahuje všetky náležitosti podľa zákona o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účinného v čase uzavretia zmluvy.

Súd tiež dospel k záveru, že žalobca pri poskytnutí spotrebiteľského úveru žalovaným postupoval s odbornou starostlivosťou a preveril ich schopnosť splácať úver, o ktorom súdu predložil dôkazy, a teda

súd konštatuje, že žalobca bonitu a schopnosť žalovaných splácať úver pred uzavretím predmetnej Zmluvy preskúmal.

14. Na základe vykonaného dokazovania však súd dospel k záveru, že žaloba žalobcu nie je dôvodná. Súd mal za preukázané, že medzi žalobcom a žalovanými 1/ a 2/ bola dňa 10.03.2017 uzavretá Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX, na základe ktorej bol žalovaným jednorazovo poskytnutý bezúčelový spotrebiteľský úver vo výške 4.000,00 Eur, ktorý sa zaviazali splatiť formou 60-tich pravidelných mesačných splátok vo výške 107,74 Eur. Žalovaní titulom splácania úveru uhradili celkovo sumu vo výške 5.279,26 Eur, čo v konaní nebolo sporné.

V Zmluve bol uvedený dohodnutý zmluvný úrok vo výške 20,79% ročne. Súd je však toho názoru, že tento úrok je v rozpore s dobrými mravmi. Dobré mravy možno stotožniť so všeobecne spoločensky uznávanými zásadami konania v právnom styku - poctivosť, nezneužívanie výkonu práv, nešíkanózny spôsob výkonu práva, rešpektovanie rovnosti účastníkov občianskoprávných vzťahov. Za právny úkon priečiaci sa dobrým mravom treba považovať právny úkon, ktorý je všeobecne neakceptovateľný z hľadiska v spoločnosti prevládajúcich mravných zásad a princípov vzájomných vzťahov medzi ľuďmi (pozri rozhodnutie NS SR sp. zn. 3 Cdo 137/2003). Podľa údajov Národnej banky Slovenska bola priemerná úroková miera obchodných bánk pri nových spotrebiteľských úveroch poskytovaných domácnostiam pri úveroch od 1 roku do 5 rokov v mesiaci marec 2017 na úrovni 7,22% ročne. Dohodnutá výška úrokov 20,79% ročne uvedená v predmetnej zmluve podstatne, viac ako dvojnásobne (takmer trojnásobne), prekračuje priemernú úrokovú mieru obchodných bánk pri spotrebiteľských úveroch poskytovaných domácnostiam v mesiaci marec 2017. Nebankový subjekt pri poskytovaní úverov síce podstupuje vyššiu mieru rizika, čo sa odráža aj vo výške úroku, avšak dohodnutá výška úrokov (aj keď vyššia ako pri bankách) musí byť stále súladná s požiadavkou dobrých mravov a nesmie vykazovať znaky nepoctivého úžerného úroku. Dlžník uzatvára zmluvu o úvere a dohodu o úrokoch prevažne z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie, teda nezodpovedá všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby veriteľ v takejto situácii poskytoval dlžníkovi neprimerané úroky.

V tejto súvislosti súd poukazuje aj na Rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/114/2014 zo dňa 05.11.2014, ktorý uviedol: „Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100% je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Prevýšenie úrokov o 100 % oproti priemeru úrokov za úvery poskytované bankami je netolerovateľné za žiadnych okolností a preto správne postupoval súd prvého stupňa, ak nepriznal žalobcovi žiadané úroky predstavujúce viac ako 100 % oproti priemeru úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere (v tom čase 12,67 % ročne). V tejto súvislosti odvolací súd zároveň zdôrazňuje, že pokiaľ sú úroky neplatné v celom rozsahu, nemožno ich ďalej ani moderovať, a preto súd prvého stupňa nesprávne postupoval, ak považoval dohodu o výške úrokov nad 12,67 % ročne za absolútne neplatnú. Správne mal ustáliť, že úroky sú neplatné v celom rozsahu. Táto okolnosť totiž spôsobuje značnú nerovnováhu v postavení účastníkov v neprospech spotrebiteľa v zmysle § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka a za týchto okolností je potrebné hodnotiť dohodu o výške úrokov ako absolútne neplatnú.“

V prejednávanej veci vzhľadom na vyššie uvedené, dospel súd k záveru, že dohodnutá úroková sadzba vo výške 20,79 % ročne je v rozpore s dobrými mravmi, a preto v tejto časti je Zmluva v zmysle § 41 OZ neplatná. Na základe vyššie uvedeného môže žalobca od žalovaných požadovať iba sumu poskytnutých finančných prostriedkov a predmetný úver je potrebné považovať za bezúročný. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalovaní 1/ a 2/ čerpali úver vo výške 4.000,00 Eur a poukázali úhrady - splátky úveru celkovo vo výške 5.279,26 Eur (čl. 20) a teda sumu poskytnutých finančných prostriedkov žalobcovi vrátili, pričom zaplatili celkovo o 1.279,26 Eur viac.

Súd vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti preto žalobu v časti uplatneného nároku na zaplatenie istiny s príslušenstvom (zmluvný úrok a úrok z omeškania) ako nedôvodnú zamietol.

15. V tomto konaní si žalobca uplatnil aj nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 10% ročne zo súm omeškaných splátok úveru uvedených v tabuľkovej časti žaloby odo dňa omeškania do dňa podania žaloby, čo spolu predstavuje zmluvnú pokutu vo výške 251,14 Eur. Žalobca si uplatnil tento nárok v zmysle zmluvných dojednaní a to čl. IX bod 1. Zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Súd v tejto časti však považoval nárok žalobcu za nedôvodný.

Podľa § 544 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia. Súd poukazuje, že rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou, č. k. 5Csp/99/2018-39 zo dňa 10.10.2019, súd

vo svojom rozhodnutí určil, že: „že zmluvné podmienky v Zmluve o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 21.12.2017 uzatvorené medzi žalobcami v 1. a 2. rade a žalovaným (spol. F., a. s.) uvedené: v Článku IX. - Upozornenie na následky nesplácania, bod 1 v znení: „Ak sa Dlžník dostane do omeškania so splácaním Pravidelných splátok alebo ich časti podľa tejto Zmluvy, Veriteľ má právo požadovať okrem omeškaných pravidelných splátok zaplataenie zmluvnej pokuty vo výške 12% p.a. z dlžnej sumy od prvého dňa omeškania.“, a v Článku IX. - Upozornenie na následky nesplácania, bod 4 v znení: „V prípade omeškania Dlžníka s úhradou zosplatnených záväzkov má Veriteľ právo požadovať zaplataenie zmluvnej pokuty vo výške 12% p. a. z dlžnej sumy od prvého dňa omeškania. Bod 2 tohto článku sa použije rovnako.“ sú ako neprijateľné zmluvné podmienky neplatné.“ Uvedené rozhodnutie prvoinštančného súdu bolo potvrdené odvolacím súdom rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 29.04.2021 vo veci sp. zn. 9CoCsp/23/2020.

Ak súd v individuálnom spore rozhodne o neprijateľnosti zmluvnej podmienky, že konkrétna podmienka je neprijateľná alebo neplatná (§ 298 CSP), ide o vyriešenie sporu medzi konkrétnym dodávateľom a spotrebiteľom. Súd vo výroku svojho rozhodnutia neuvádza povinnosť dodávateľa zdržať sa ďalšieho používania tejto podmienky. Napriek tomu však prichádza do úvahy precedenčný charakter uvedeného rozsudku, keď v iných sporoch medzi spotrebiteľom a dodávateľom procesný útok, resp. procesná obrana (čl. 6 ods. 1 CSP) môžu byť založené na inom rozsudku súdu, ktorý sa týkal rovnakej veci. Napriek tomu, že súd v rozsudku, ktorý sa týka individuálneho sporu medzi dodávateľom a spotrebiteľom, nezakazuje dodávateľovi ďalšie použitie dotknutej zmluvnej podmienky, táto povinnosť dodávateľovi vyplýva z hmotnoprávneho ustanovenia § 53a OZ. Porušenie tejto zákonnej povinnosti môže mať za následok absolútnu neplatnosť dotknutej časti spotrebiteľskej zmluvy (§ 39 v nadväznosti na § 41 OZ), právo na vydanie bezdôvodného obohatenia (§ 451 ods. 2 OZ) a napokon právo na náhradu škody (§ 42 OZ). V konaní o týchto nárokoch sa už nemusí dokazovať neprijateľnosť dotknutej zmluvnej podmienky. Ak si dodávateľ v inštančnom postupe používanie problémovej klauzuly neobhájí, je povinný bez ďalšieho zdržať sa jej ďalšieho (opakovaného, súvislého) používania vrátane uplatňovania plnení z takejto klauzuly. Takýto zákaz explicitne vyplýva z ustanovenia § 53a OZ. Nie je pritom významné, či iný súd by v rámci súdnej kontroly bol k dodávateľovi zhovievavejší alebo dokonca by priznal plnenie z takejto podmienky. Pri neexistencii databázy vyhlásených neprijateľných podmienok sa môže bežne stať, že iný súd plnenie pre zmenu prizná. Každopádne však ide o protiprávny stav, za ktorý je zodpovedný dodávateľ, ktorý na súdoch sústavne (porovnaj čl. 7 Smernice 93/13/EHS) plnenia z judikovaných neprijateľných zmluvných podmienok uplatňuje a doslova v nie dobrej viere „skúša“, ktorý súd mu plnenie prizná - rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/91/2011 zo dňa 24.04.2012. Ďalej podľa § 3a ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ak je predmetom spotrebiteľskej zmluvy poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi, sankcie za omeškание spotrebiteľa so splácaním peňažných prostriedkov nesmú spolu prevýšiť priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov naposledy zverejnenú podľa osobitného predpisu pred vznikom omeškания o viac ako 10 percentuálnych bodov ročne a súčasne nesmú prevýšiť trojnásobok úrokov z omeškания podľa tohto nariadenia vlády; za rozhodujúcu sa považuje ročná percentuálna miera nákladov pre obdobný typ spotrebiteľského úveru. Súd sa preto zaoberal aj samotnou výškou zmluvnej pokuty určenej sadzbou 12% ročne z dlžnej sumy v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Nitre sp.zn. 8Co/136/2018 zo dňa 15.11.2018: „Odvolací súd zhodne ako súd prvej inštancie uvedený výklad žalovaného o zmluvnej pokute nezdieľa. Ustanovenie 3a ods. 1 nar. vlády č. 87/1995 Z. z. ustanovuje, že zmluvná pokuta spolu s úrokom z omeškания nesmie prevýšiť priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov naposledy zverejnených podľa osobitného predpisu pred vznikom omeškания o viac ako 10 percentuálnych bodov ročne a súčasne nesmú prevýšiť trojnásobok úrokov z omeškания podľa tohto nariadenia vlády. Irelevantné je tvrdenie žalovaného, že zmluvná pokuta sama o sebe nikdy neprevýši hranicu trojnásobku zákonného úroku z omeškания v zmysle bodu 11.3, keďže na účely nariadenia sa posudzuje súčet všetkých sankcií, v tomto prípade súčet výšky úrokov z omeškания a výšky zmluvnej pokuty. Súčet týchto sankcií (14,6 % a 5%) prekračuje trojnásobok úrokov z omeškания podľa nariadenia (15%) a odvolací súd preto súhlasí s tým, že zmluvná podmienka uvedená v článku 11 je v rozpore so zákonom. Lepšiu situáciu žalobcovi neprivedie ani tvrdenie, že dodržanie zákonom stanovenej hornej hranice sankcií je možné napríklad tým, že si nebude uplatňovať celý úrok z omeškания, ale iba jeho časť. Takéto následné zvažovanie krokov veriteľa, ku ktorým musí dôjsť, aby bola naplnená litera zákona je pre spotrebiteľa neprijateľné. Spotrebiteľ musí byť už v čase uzatváranie zmluvy oboznámený s presnou výškou zmluvnej pokuty a úrokov z omeškания, ktoré si v prípade nesplnenia svojich povinností bude môcť veriteľ od neho vymáhať. Povinnosť dojednať zmluvnú pokutu určením jej výšky alebo určením spôsobu jej určenia je zákonná požiadavka určenou priamo v ust. § 544 ods. 2 OZ a vyššie uvedený spôsob určenia, resp. výpočtu zmluvnej pokuty v Zmluve o

spotrebiteľskom úvere tejto požiadavke nezodpovedá, pretože je neurčité a nejasné. Nehovoriac o tom, že od takéhoto neurčitého zmluvného ustanovenia veriteľ odvodzoval aj celkovú výšku pohľadávky, ktorú si voči veriteľovi uplatňoval dohodou o zrážkach zo mzdy. Odvolací súd zároveň upriamuje pozornosť na to, že ustanovenie § 3a ods. 3 nariadenia prichádza do úvahy len v prípade, ak je splnená podmienka uvedená v odseku 1, teda, ak súčet sankcií neprevyšuje priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov naposledy zverejnenú podľa osobitného predpisu pred vznikom omeškania o viac ako 10 percentuálnych bodov ročne a súčasne neprevyšuje trojnásobok úrokov z omeškania podľa tohto nariadenia vlády, tak len v tomto prípade platí, že ak podľa tohto pravidla určené sankcie dosiahnu výšku poskytnutých peňažných prostriedkov, následné sankcie je možné uplatňovať len do výšky úrokov z omeškania podľa nariadenia. Vzhľadom na uvedené odvolací súd považuje rozhodnutie súdu prvej inštancie aj v tejto časti za vecne správne.“ Aj v danom prípade je možné považovať zmluvnú pokutu za neprímerane vysokú a v rozpore so zákonom, s poukazom na ust. 3a ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktoré ustanovuje, že zmluvná pokuta spolu s úrokom z omeškania nesmie prevýšiť priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov naposledy zverejnených podľa osobitného predpisu pred vznikom omeškania o viac ako 10 percentuálnych bodov ročne a súčasne nesmú prevýšiť trojnásobok úrokov z omeškania podľa tohto nariadenia vlády. Na účely nariadenia sa posudzuje súčet všetkých sankcií, v tomto prípade súčet výšky úrokov z omeškania a výšky zmluvnej pokuty. Súčet týchto sankcií (12 % a 5%) prekračuje trojnásobok úrokov z omeškania podľa nariadenia (15%), preto je uvedená zmluvná podmienka v rozpore so zákonom a v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka je takto dojednaná zmluvná podmienka absolútne neplatná. Obdobný záver bol vyslovený Krajským súdom v Prešove v jeho rozhodnutí sp. zn. 1CoCsp/7/2020 zo dňa 25.06.2020. Súd vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti preto žalobu aj v časti uplatneného nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty s príslušenstvom ako nedôvodnú zamietol.

16. Ďalším z uplatnených nárokov žalobcu bol nárok na zaplatenia vynaložených nákladov v celkovej výške 14,00 Eur, pričom sú to poplatky vo výške 2 x 3,00 Eur a 2 x 4,00 Eur za upomienky č. 1 a posledné výzvy zasielané žalobcom žalovaným, ktorými ich vyzýval na zaplatenie omeškaných dlžných súm. Tieto náklady žalobca vyúčtoval v zmysle svojho sadzobníka poplatkov. Podstatou týchto poplatkov je pridanie bližšie nešpecifikovaných a spotrebiteľovi nevysvetlených nákladov, ktoré nie sú preukázané. Poplatok za upomienku nemožno chápať ani ako poplatok za službu, či plnenie, ktoré je poskytované spotrebiteľovi. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Co/350/2012 zo dňa 22.05.2014. Takéto dojednanie je preto neplatné s poukazom na ust. § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka. Zároveň súd dáva do pozornosti aj rozsudok Krajského súdu v Prešove vo veci 18Co/109/2011, kde konštatoval, že cit. „Za neprijateľnú považuje odvolací súd aj zmluvnú podmienku, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia spomínaná najčastejšie v súvislosti s poplatkami v spotrebiteľských úverových vzťahoch)“. Uplatňovanie uvedených poplatkov je možné zároveň považovať za priečiace sa dobrým mravom v zmysle § 3 a § 39 Občianskeho zákonníka s poukazom aj na Uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011, IV.ÚS 55/201-19. Súd preto žalobu aj v časti uplatneného nároku na zaplatenie poplatkov – vynaložených nákladov ako nedôvodnú zamietol.

17. Súd záverom uvádza, že zmluvné dojednanie o zmluvnej pokute, ako aj o nákladoch na vymáhanie (vynaložených nákladoch za písomné upomienky a výzvy), ktorých zaplatenie si žalobca v konaní uplatnil, nebolo ani individuálne dojednané. Pre posúdenie, či zmluvná podmienka bola individuálne dojednaná, je podstatné, či sa mal spotrebiteľ možnosť s ňou pred podpisom zmluvy oboznámiť, a či mohol ovplyvniť aj jej obsah. Pokiaľ sa so zmluvnou podmienkou oboznámiť mohol, ale nemohol ovplyvniť jej obsah, tak nemožno hovoriť o individuálne dojednanej zmluvnej podmienke (§ 53 ods. 2 OZ). Za individuálnu, so spotrebiteľom dojednanú zmluvnú podmienku, možno považovať len takú, ktorá bola predmetom rokovaní zmluvných strán medzi účastníkmi zmluvy v procese jej kontraktácie a jej znenie bolo spoločným konsenzom zmluvných strán vyplývajúcich z týchto rokovaní. Žalovaní ako spotrebiteľia nemali možnosť ovplyvniť uvedené zmluvné dojednanie, preto sa jedná o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Žalovaní ako spotrebiteľia si zmluvnú pokutu a ani poplatky osobitne nevyjednali, mohli len zmluvu vrátane jej príloh ako celok odmietnuť alebo podrobiť sa jej podmienkam. Na týchto skutočnostiach nič nemení ani tá skutočnosť, že žalovaní ako spotrebiteľia osobitne prílohu zmluvy - Sadzobník poplatkov dňa 10.03.2017 osobne podpísali. Dojednanie o zmluvnej pokute nespĺňa ani náležitosti predpokladané ustanovením § 544 ods. 2 OZ, ktoré predpokladá dojednanie zmluvnej pokuty v písomnej forme, pričom dojednanie o nej musí byť

podpísané zmluvnými stranami. Pokiaľ je zmluvná pokuta dojednaná v rámci formulárovej zmluvy, v rámci štandardného formulára žalobcu s vopred určenými podmienkami a nemožnosťou ich zmeny žalovanými, nemožno takéto dojednanie o zmluvnej pokute považovať za platné dojednanie v písomnej forme tak, ako to predpokladá § 544 ods. 2 OZ. Podmienka individuálneho dojednania v písomnej forme by podľa názoru súdu bola splnená v prípade, ak by zmluva obsahovala podpis zmluvných strán aj pri tých ustanoveniach časti zmluvy, ktoré sa vzťahujú práve k zmluvnej pokute. V tejto súvislosti súd poukazuje na právny názor vyslovený napríklad v rozhodnutiach Krajského súdu v Nitre sp. zn. 12CoCsp/171/2019 zo dňa 26.05.2020, sp. zn. 12Co/169/2019 zo dňa 26.05.2020 a sp. zn. 12CoCsp/6/2020 zo dňa 15.12.2020.

18. Zhrnúc vyššie uvedené, mal súd v tomto konaní za nesporné, že medzi žalobcom a žalovanou 1/ a žalovaným 2/ bola dňa 10.03.2017 uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere s úverovým rámcom 4.000,00 Eur, s mesačnou splátkou 107,74 Eur, a okrem iného, s dohodnutou úrokovou sadzbou vo výške 20,79 %, RPMN 15,12 %. Úver bol poskytnutý na obdobie 60 mesiacov, teda 5 rokov, pričom k zosplatneniu úveru došlo priamo zo zákona, keďže na majetok žalobcu bol vyhlásený konkurz. Zároveň mal súd za nesporné, že žalovaní 1/ a 2/ do zosplatnenia úveru zaplatili celkovo sumu 5.276,26 Eur. Čo sa týka námietky žalovaných ohľadom skúmania bonity žalobcom pred poskytnutím úveru, mal súd zato, že žalobca si splnil svoje povinnosti v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch a skúmal bonitu žalovaných tak, ako mu to tento zákon ukladá. Samotná skutočnosť, že žalovaní boli v predlžení, resp. že splácali aj ďalšie úvery a podľa ich tvrdenia mali vyššie výdavky ako príjmy, nie je sama o sebe dôvodom, aby súd vyslovil, že žalobca si nesplnil svoju zákonnú povinnosť a vyslovil, že predmetný úver je bezúročný a bezpoplatkový z tohto dôvodu. Žalobca preukázal, že pred uzavretím zmluvy si od žalovaných vyžiadal ich osobné doklady, potvrdenia o príjmoch, vyžiadal si výpis z centrálnych registrov CRIF a Register Úverov, a teda posudzoval ich sociálnu a finančnú situáciu pred uzavretím samotnej zmluvy o úvere. Na tomto mieste súd považuje za potrebné uviesť aj to, že to boli žalovaní, ktorí sami a dobrovoľne požiadali o poskytnutie úveru žalobcu, a teda zodpovednosť za svoju finančnú situáciu v tom čase nesú aj oni sami, keďže si museli byť vedomí aj svojich ďalších záväzkov. Zároveň však súd dospel k záveru, že predmetný úver je potrebné považovať za bezúročný z dôvodu, že dohodnutá úroková sadzba vo výške 20,79 % ročne je v rozpore s dobrými mravmi, a preto v tejto časti je Zmluva v zmysle § 41 OZ neplatná, tak ako súd uvádza v bode 14 tohto rozhodnutia. Žaloba žalobcu je preto v časti o zaplatenie 1.070,67 Eur s prísl. (zmluvný úrok a úrok z omeškania) nedôvodná, a rovnako tak aj v časti zmluvnej pokuty, ktorá je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, a v časti poplatkov - vynaložených nákladov, ktoré neboli individuálne dojednané tak, ako súd podrobne uviedol v bodoch 15 až 17 tohto rozhodnutia, a žalobu žalobcu vo výroku I. zamietol v celom rozsahu.

19. Ďalej sa súd zoberal vzájomnou žalobou žalovaných o určenie zmluvy za bezúročnú a bez poplatkov a vydanie bezdôvodného obohatenia. K určenie zmluvy za bezúročnú a bezpoplatkovú tak, ako to považovali žalovaní s poukazom na ustanovenie § 7 ods. 1 a § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z., podľa ktorého (tretia veta) za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, súd opätovne uvádza, že dospel k záveru, že žalobca si splnil svoje povinnosti v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch a skúmal bonitu žalovaných pred uzavretím úveru. Teda podmienka vyhlásenia úveru za bezúročný a bezpoplatkový tak, ako to predpokladá ustanovenie § 7 ods. 1 a § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. podľa názoru súdu nebola naplnená, a z týchto dôvodov vzájomnú žalobu v tejto časti vo výroku IV. zamietol. Zároveň súd o predmetnom úvere vyslovil, že je bezúročný, keďže dojednaný zmluvný úrok je v rozpore s dobrými mravmi a úverová zmluva je v tejto časti neplatná podľa § 41 Občianskeho zákonníka, a zamietol žalobu žalobcu aj v časti poplatkov, preto vyslovenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti zmluvy v samostatnom výroku súd považoval aj za nadbytočné. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že žalovaní na úver zaplatili sumu 5.279,26 Eur. Vzhľadom na skutočnosť, že o predmetnom úvere súd vyslovil, že je bezúročný, a teda že žalobca môže od žalovaných požadovať iba sumu istiny poskytnutých finančných prostriedkov, čo predstavuje 4.000,00 Eur, je zrejmé, že rozdiel, o ktorý žalovaní žalobcovi zaplatili viac, predstavuje bezdôvodné obohatenie, na ktorého vydanie majú žalovaní právo. Súd preto žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovaným 1/ a 2/ sumu vo výške 1.279,26 Eur, teda rozdiel súčtu plnení nad rámec istiny poskytnutého úveru, na vrátenie ktorej mal žalobca právo: 5.279,26 Eur – 4.000,00 Eur = 1.279,26 Eur, titulom bezdôvodného obohatenia vo výroku III. tohto rozhodnutia.

20. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 262 ods. 1, ods. 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Zmyslom a účelom náhrady trov konania v konaní pred všeobecným súdom je poskytnúť úspešnej sporovej strane alebo strane, ktorej to priamo priznáva zákon, náhradu tých trov konania, ktoré vo vecnej a časovej súvislosti s konaním musela alebo bude musieť nepochybné zaplatiť, pričom by ich nemusela zaplatiť, ak by tu nebolo konanie pred všeobecným súdom.

Povinnosť nahradiť trovy v civilnom sporovom konaní sa spravuje predovšetkým ustanovením § 255 CSP, teda zásadou úspechu v konaní. Ak mala strana plný úspech vo veci, prizná sa jej tiež celá náhrada nákladov konania, ak mala strana len čiastočný úspech, náhrada nákladov sa pomerne rozdelí. Ak je úspech a neúspech vyvážený, vysloví súd, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania. Platí teda, že žalobca má plný úspech, ak výrok rozsudku zodpovedá žalobnému petitu, naopak, žalovaný má plný úspech, ak žaloba je v plnom rozsahu zamietnutá.

Výnimky z tohto pravidla musí ustanoviť zákon (čl. 46 ods. 4 a čl. 51 ods. 1 Ústavy). Aj tieto výnimky sa musia uplatňovať len za splnenia všetkých zákonom ustanovených podmienok a skôr reštriktívne, napr. takou výnimkou je nepriznanie náhrady trov konania podľa ust. § 257 CSP (rozhodnutie II. ÚS 31/2004 Ústavného súdu Slovenskej republiky). V prípade, ak sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania, avšak súd dospieje k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, potom za použitia § 257 CSP náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Ustanovenie § 257 CSP je zákonné ustanovenie, ktoré z hľadiska náhrady trov konania predstavuje výnimku zo zásady zodpovednosti za výsledok i zo zásady zodpovednosti za zavinenie a náhodu. Je odôvodnené tým, že prísna aplikácia ustanovení o náhrade trov konania, by mohla v konkrétnych prípadoch viesť k nežiaducim tvrdom. Zákon preto stanovuje všeobecné podmienky, za ktorých môže dôjsť rozhodnutím súdu k zmierneniu dôsledkov právnych noriem upravujúcich platenie a náhradu trov konania. K dôvodom hodným osobitného zreteľa môže dôjsť vo vzťahu k určitým druhom konania alebo určitej procesnej situácii. Do úvahy treba brať tiež také okolnosti, ktoré viedli k súdnemu uplatneniu nároku, a prihliadnúť i na postoj účastníkov v konaní. Súd zdôrazňuje, že aplikácia ust. § 257 CSP je prípustná len vo výnimočných prípadoch a „neslúži na zmierňovanie alebo odstraňovanie majetkových rozdielov medzi stranami“ (nález Ústavného súdu ČR, I. ÚS 2862/07).

V danom prípade súd nezistil žiadne okolnosti, ktoré by svojou intenzitou odôvodňovali aplikáciu predmetného ustanovenia § 257 CSP, a zároveň takéto skutočnosti netvrdila ani jedna zo strán sporu. Poukazujúc na uvedené súd následne o nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa pomeru úspechu v spore.

Keďže súd žalobu žalobcu zamietol, žalovaní 1/ a 2/ boli v konaní úspešní v rozsahu 100 %, preto súd o trovách konania rozhodol v súlade § 255 CSP tak, že priznal žalovaným nárok na náhradu trov konania vo vzťahu k žalobcovi.

Zároveň súd vzájomnej žalobe žalovaných čiastočne vyhovel v jednom výroku z dvoch, teda žalobca aj žalovaní 1/ a 2/ boli rovnako úspešní aj neúspešní v každom výroku, preto rozhodol v súlade § 255 CSP tak, že žiadna zo strán sporu nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Podľa § 355 ods. 1 CSP je proti tomuto rozsudku prípustné podať odvolanie.

Podľa § 358 CSP, odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 362 ods. 1 CSP, odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje - teda prostredníctvom Okresného súdu Humenné na Krajský súd v Prešove. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 362 ods. 2 CSP, odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom dobrovoľne splnená v stanovenej lehote po nadobudnutí jeho právoplatnosti a vykonateľnosti, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. „Exekučný poriadok“ v znení neskorších predpisov.